

RÁPINA AIANDUSKOOLI ÖPPEKAVA						
Öppekavarühm		Aiandus				
Öppekava nimetus		Aednik				
		<i>Gardener</i>				
Öppekava kood EHISes		131661				
ESMAÖPPE ÖPPEKAVA				JÄTKUÖPPE ÖPPEKAVA		
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekeskharidus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
			X			
Öppekava maht (EKAP):		120				
Öppekava koostamise alus:		Kutsestandard Aednik, tase 4 Kinnitatud Toiduainetööstuse ja Põllumajanduse Kutsenõukogu otsusega 23/09.04.2014. Kutseharidusstandard Vastu võetud VV 26.08.2013 määrusega nr 130.				
Öppekava õpiväljundid:		Öpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised, oskused ja hoiakud, mis on vajalikud tööks aednikuna erinevates valdkondades ning eeldused õpingute jätkamiseks ja elukestvaks õppeks. Öppekava läbimisel õpilane <ol style="list-style-type: none"> 1) täidab iseseisvalt põhilisi tööülesandeid aiandussaaduste tootmisel avamaa- ja katmikaianduses kõikides aianduse valdkondades, suudab töötada meeskonnas, järgib aednikutöö head tava ja kutse-eetikat; 2) tunneb aiakultuure ja nende kasvu mõjutavaid tegureid, teab ja rakendab agrotehnoloogia põhialuseid, valib tööks sobivad viljelusmeetodid ja töövõtted; 3) valmistab ette külvi- ja istutuspinna, külvab ja istutab, hooldab aiakultuure, koristab ja sorteerib saagi/toodangu, säilitab ja valmistab selle müügiks ette kvaliteedinõudeid järgides; 4) korraldab oma töid plaanipäraselt, säästlikult ja tulemuslikult ning saavutab tööeesmärgid määratud aja jooksul, vastutab oma tööülesannete täitmise eest ja arendab oma tööalaseid oskusi, lähtudes ettevõtlikkuse ja jätkusuutlikkuse põhimõtetest; 5) käsitseb ja hooldab aednikutöös kasutatavaid masinaid ning seadmeid turvaliselt, lähtudes nende kasutus- ja hooldusjuhistest; 6) juhendab töötajate tavatööd ja vastutab oma pädevuse piires teiste töötajate arendamise eest, korraldab oma tegevust ja kohandab enda käitumist vastavalt olukorrale; 7) juhindub aednikutöödel keskkonnanõuetest, korraldab oma tegevuses jäätmekäitlust ning kompostimajandust, hindab tööga kaasnevaid ohufaktoreid ja võtab kasutusele abinõud nende maandamiseks, vajadusel annab õnnetusjuhtumi korral esmaabi; 8) kasutab oma töös arvutit. 				
Öppekava rakendamine statsionaarne ja mittestatsionaarne koolipõhine õppevorm						

Nõuded õpingute alustamiseks Õppima võib asuda põhiharidusega isik	
Nõuded õpingute lõpetamiseks Õpingud loetakse lõpetatuks, kui õpilane on saavutanud õppekava õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel.	
Õpingute läbimisel omandatav(ad)	
Kvalifikatsioon(id):	Kutseeksami sooritamisel omandab õppija aednik, tase 4 esmakutse
osakutse(d):	-
<p>Õppekava struktuur PÕHIÕPINGUTE MOODULID 103 EKAP-it (nimetus, maht ja õpiväljundid):</p> <p>1. Sissejuhatus õpingutesse 4 EKAP Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omab ülevaadet eriala väljunditest, tööandja ootustest, praktilisest aednikutööst ja aedniku kutse- eetikast, suhtub taime kui elusolendisse, mõistab taimede mitmekesisust ja nende suhteid keskkonnaga, kasutab teabeallikaid ja hindab ennast kui tulevast aednikku.</p> <p>Õpiväljundid: Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab aianduse tähtsust Eesti majanduses ja tööandja ootusi õpilasele; 2) tutvub kooli lähipiirkonna ja õppekeskkonnaga, saab ülevaate kooli õppekorraldusest ja õppimisvõimalustest; 3) teeb juhendamisel hooajalisi aianduslikke töid ja tutvub tööde käigus taimede, nende elutegevusega ja suhetega keskkonda, lähtub oma töödes aednikutöö heast tavast ja kutse-eetikast; 4) mõistab tervise tähtsust, aednikutöös esinevaid riske ja rakendab töötervishoiu põhimõtteid, sh ergonoomilisi töövõtteid, annab esmaabi; 5) mõistab lihtsat erialaga seotud võõrkeelset teksti kõnes ja kirjas, kasutab tööalases situatsioonis erialast võõrkeelt. <p>2. Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused 6 EKAP Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab oskused, teadmised ja pädevused enda karjääri planeerimiseks kaasaegses majandus-, ettevõtlus- ja töökeskkonnas, lähtudes elukestva õppe põhimõtetest. Õpilane kasutab erinevaid infoallikaid ja arvutirakendusi ning internetivõimalusi, oskab vajadusel otsida nõu, tuge ja teavet ning hindab saadud info usaldusväärsust.</p> <p>Õpiväljundid: Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis; 2) mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist; 3) mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas; 4) mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel; 5) käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil. <p>3. Kõigiviljandus 20 EKAP Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane valmistatakse ette kvaliteetsete kõigiviljasaaduste tootmiseks avamaal ja katmikalal kogu tootmistsükli ulatuses.</p> <p>Õpiväljundid: Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb ära peamiste kõigiviljakultuuride liike ning –sorte; 2) rakendab kõigiviljakultuuride (sh ajatuskultuuride) kasvatamisel agrotehnoloogia nõudeid ning kasutab töödeks vajalikku tehnikat; 3) planeerib ja valmistab ette kõigiviljakultuuride kasvukoha; 4) külvab, valib paljundusmaterjali ja istutab; 	

- 5) planeerib ja hooldab köögiviljakultuure, lähtudes taime agrotehnoloogiast;
- 6) koristab, sorteerib, pakendab ja markeerib ning ladustab saagi või toodangu;
- 7) planeerib erinevaid tööprotsesse ja juhendab väikest töörühma;
- 8) mõistab lihtsat erialaga seotud võõrkeelset teksti kõnes ja kirjas, kasutab tööalases situatsioonis erialast võõrkeelt.

4. Puuviljandus 20 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane valmistatakse ette enamkasvatatavate puuviljanduskultuuride tootmiseks.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) tunneb ära ja liigitab puuviljanduskultuure, sorte, mõistab nende süstemaatikat, morfoloogiat, füsioloogiat, fenoloogiat;
- 2) rakendab puuviljanduskultuuride kasvatamisel agrotehnoloogia nõudeid ning kasutab töödeks vajalikku tehnikat;
- 3) planeerib ja valmistab ette kasvukoha;
- 4) külwab, valib paljundusmaterjali ja istutab;
- 5) planeerib ja hooldab puuviljanduskultuure lähtudes taime agrotehnoloogiast;
- 6) koristab, sorteerib, pakendab ja markeerib ning ladustab saagi või toodangu;
- 7) planeerib erinevaid tööprotsesse ja juhendab väikest töörühma;
- 8) mõistab lihtsat erialaga seotud võõrkeelset teksti kõnes ja kirjas, kasutab tööalases situatsioonis erialast võõrkeelt.

5. Iluaiandus 28 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane valmistatakse ette enamlevinud ilutaimede kasvatamiseks avamaal ja katmikalal kogu tootmistsükli ulatuses.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) tunneb ära ja liigitab ilutaimi (roht- ja puittaimed) ,sorte, mõistab nende süstemaatikat, morfoloogiat, füsioloogiat, fenoloogiat;
- 2) rakendab ilutaimede kasvatamisel agrotehnoloogia nõudeid ning kasutab töödeks vajalikku tehnikat;
- 3) planeerib ja valmistab ette ilutaimede kasvukoha;
- 4) külwab, valib paljundusmaterjali ja istutab;
- 5) planeerib ja hooldab ilutaimi, lähtudes taime agrotehnoloogiast;
- 6) koristab, sorteerib, pakendab ja markeerib ning ladustab toodangu;
- 7) planeerib erinevaid tööprotsesse ja juhendab väikest töörühma;
- 8) mõistab lihtsat erialaga seotud võõrkeelset teksti kõnes ja kirjas, kasutab tööalases situatsioonis erialast võõrkeelt.

6. Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine 8 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane saab ülevaate puukoolimajanduse tööst, õpib paljundama ja kasvatama taimi standardseks istutusmaterjaliks.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) rakendab puukoolimajanduse agrotehnoloogiaid, sh taimede säilitamist, pakendamist ja müüki;
- 2) paljundab generatiivselt ja vegetatiivselt, lähtudes taimede füsioloogiast ning kasvunõuetest;
- 3) kasvatab taimed kvaliteedinõuetele vastavaks istutusmaterjaliks;
- 4) mõistab lihtsat erialaga seotud võõrkeelset teksti kõnes ja kirjas, kasutab tööalases situatsioonis erialast võõrkeelt.

7. Muru rajamine ja hooldamine 7 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane rajab ja hooldab muru iseseisvalt või meeskonnatöona.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) mõistab muru rajamise põhimõtteid, lähtudes kasvupinnastest ja murutaimedest
- 2) rajab muru käsitsi või käsikülvikut kasutades
- 3) paigaldab ja kastab siirdmuru
- 4) hooldab muru ja teeb umbrohutõrjet käsitsi või vastavat tehnikat kasutades
- 5) arendab praktika käigus õppekeskkonnas omandatud kutsealaseid teadmisi, oskusi ja hoiakuid, sotsiaalseid ja enesekohaseid pädevusi;
- 6) mõistab lihtsat erialaga seotud võõrkeelset teksti kõnes ja kirjas, kasutab tööalases situatsioonis erialast võõrkeelt.

8. Haljasalade rajamine ja hooldamine 8 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane rajab, viimistleb ja hooldab haljasalaid, kasutades tööks vajalikke masinaid ja mehhanisme.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) valmistab ette istutusala;
- 2) rajab ja viimistleb istutusala;
- 3) hooldab istutusala ja hekke käsitsi ning ettenähtud tööriistu kasutades;
- 4) mõistab lihtsat erialaga seotud võõrkeelset teksti kõnes ja kirjas, kasutab tööalases situatsioonis erialast võõrkeelt.

9. Ladina keele alused 2 EKAP

Eesmärk: lihtsustada õpilasel ladinakeelsete taimenimede meelde jätmist, mõistmist ning teadlikku ja korrektset kasutamist, et olla taimenomenklatuuri kasutamisel mõistetav kutsetöös Eestis ja rahvusvaheliselt. Õpilane saab ülevaate ladina keele kujunemise ajaloost ning algteadmised ladina keele grammatikast ja sõnavarast, tutvub aednikutöös vajalike taimeperekondade nimede etümoloogiatega (sõnakuju tähendus ja päritolu vanakreeka ja ladina keeles).

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) mõistab ladina keele tähtsust Euroopa teadus- ja kultuuriloos ning aednikutöös;
- 2) teab ja tunneb ladina keele häälduspõhimõtteid ning rakendab neid ladinakeelsete taimenimetuste hääldamisel;
- 3) seostab taimeperekondade nimetusi eesti ja ladina keeles;
- 4) kasutab aednikutöös, sh müümisel ja kliendi nõustamisel taimenimetusi nii eesti kui ladina keeles.

VALIKÕPINGUTE MOODULID 38 EKAP-it (nimetus, maht ja õpiväljundid):

Valikõpingute moodulid on valitud toetamiseks põhiõpinguid ning on õpilasele kohustuslikud.

Iga õpilane peab all toodud valikõpingute moodulite vahel valima vähemalt **17 EKAP-i** mahus valikmooduleid.

10. Väikeaia kujundamine 10 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kogub väikeaia kujundamiseks andmeid ning koostab lähteülesande, koostab istutusmustreid ja haljastusplaani kasutades erinevaid kujundusteemasid.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) rakendab väikeaia kujundamisel maastikukujunduse aluseid,
- 2) rakendab väikeaia kujundamisel erinevaid kujundusteemasid,

- 3) koostab istutusmustreid, haljastusplaani ja –maketi
- 4) kujundab väikeaia.

11. Maheviljelus 10 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab maheviljeluse olemust ja võimalusi, kasvatab enamlevinud aiakultuure (köögivilju, sh katmikkultuure, viljapuid ning marjakultuure) lähtuvalt maheviljeluslikest nõuetest ja tehnoloogiatest ning saab ülevaate aiasaaduste säilitamise ja töötlemise viisidest.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) rakendab aiasaaduste tootmisel maheviljeluse nõudeid (sh vajalik dokumentatsioon) ja tehnoloogiaid;
- 2) kasutab mahetootmises kasutatavaid aiatarvikuid või /ja mullaharimiseagregate;
- 3) mõistab taimede sünergeetikat
- 4) teostab enamlevinud aiakultuuride kahjustajaid (kahjurid ja haigused) tõrjet ja taimede väetamist maheviljeluse norme ja reegleid järgides;
- 5) kirjeldab erinevate aiasaaduste hoiustamistingimusi;
- 6) nimetab ja kirjeldab aiasaaduste erinevaid säilitamise ja töötlemise viise.

12. Aiakaupade müümine, 1,5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane saab ülevaate aiakaupade müümisest. Õpilane müüb aiakaupu järgides teeninduse head tava ning tulles loovalt toime erinevate kultuuritaustaga klientidega erinevates keelekasutus- ja töösituatsioonides.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) valmistab ette müügikoha ja aiakaubad, arvestades hooajalisust, müügikoha eripära ning müügistrateegiat;
- 2) koostab, täidab ja kontrollib kauba dokumente, aruandeid, tellimusi, lähtudes nõuetest ja vajadustest;
- 3) müüb aiakaupu kasutades erinevaid arveldusviise ja tehnilisi vahendeid;
- 4) rakendab klienditeeninduse põhimõtteid, järgides teenindamise head tava;

13. Lilleseade 3 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane valmistab erinevaid lilleseadetöid (seade plastvahus ja spiraalkimp) lähtudes kompositsiooni põhimõtetest, täidab tööülesandeid iseseisvalt või juhiste alusel.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) eristab ja rakendab kasutusel olevaid lilleseadeid oma töös;
- 2) määratleb ja valib erinevaid taimmaterjale ja tehnilisi abivahendeid ning kasutab neid oskuslikult ja eesmärgipäraselt;
- 3) valib õige tehnika ja töövõtted ning valmistab erinevaid lilleseadeid (seade plastvahus ja spiraalkimp)vastavalt kompositsiooni põhinõuetele ning kujundab töö hinna.

14. Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine 1,5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane rajab sisehaljastuse ja hooldab seda lähtudes objekti eripärast ja taimede kasvunõuetest ning hoolduskavast.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) rajab iseseisvalt sisehaljastuse, lähtudes sisehaljastusobjekti eripärast ning haljastuseks kasutatavate taimede kasvunõuetest;
- 2) koostab sisehaljastuse hoolduskava, lähtudes objekti eripärast ning haljastuseks kasutatavate taimede kasvunõuetest;
- 3) hooldab iseseisvalt sisehaljastust, lähtudes hoolduskavast.

15. Mesindus 3 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane saab ülevaate mesilaste vajalikkusest aianduses ning mesindusest kui ühest võimalikust alternatiivtootmise suunast aianduse valdkonnas.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) mõistab mesilasperede tähtsust aiakultuuride tolmeldajana;
- 2) eristab mesilasperede koosseisu;
- 3) rakendab peamisi hooldusvõtteid ja määrab mesilaste haiguseid ja kahjureid;
- 4) nimetab mesindusinventari ja rakendab selle kasutustehnoloogiaid;
- 5) määrab toodangu võtmise aja ja pakendab toodangu.

16. Seenekasvatus 3 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane saab ülevaate erinevate seeneliikide kasvatamise tehnoloogiatest, mis võiks olla üheks võimalikuks alternatiivtootmise suunaks aianduse valdkonnas.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) määrab peamisi tõenduslikult kasvatatavaid seeneliike, tunneb nende peamisi haiguseid ja kahjustajaid;
- 2) rakendab seenekasvatuse agrotehnoloogia nõudeid ning kasutab töödeks vajalikku tehnikat arvestades etteantud juhiseid;
- 3) koristab, sorteerib ja hoiustab toodangu.

17. Viinamarjakasvatus 1,5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane saab ülevaate viinapuude kasvatamisest, viinamarjade tootmisest kui võimalikust alternatiivtootmise suunast aianduse valdkonnas.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) tunneb viinapuude soovitussortimenti, mõistab nende süstemaatikat, morfoloogiat, füsioloogiat, fenoloogiat;
- 2) rakendab viinapuude kasvatamisel ja hooldamisel agrotehnoloogia nõudeid ning kasutab töödeks vajalikku tehnikat arvestades etteantud juhiseid;
- 3) koristab, sorteerib ja hoiustab toodangu.

18. Aiasaaduste tootearendus ja turustamine 1,5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane saab ülevaate aiasaaduste tootearenduse olemusest ja turustamise viisidest ning võimalustest.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) mõistab aiasaaduste tootearenduse tähtsust ja selle põhietappe;
- 2) kirjeldab erinevate aiasaaduste turustamist mõjutavaid faktoreid;
- 3) nimetab ja kirjeldab aiasaaduste erinevaid turustamise viise ja võimalusi.

19. Taimekaitse 1,5 EKAP

(Taimekaitse töötja tõendi saamiseks)

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane teab taimekaitsevahendite ja nende kasutamisega seotud õigusakte, eristab ja tunneb ära peamisi taimekahjustajaid ja nende kahjustuspilti, teostab oskuslikult taimekaitsetöid, kasutades ohutult asjakohaseid materjale, tööriistu, seadmeid ja masinaid.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) teab taimekaitsevahendite ja nende kasutamisega seotud õigusakte;
- 2) eristab ja tunneb ära peamisi taimekahjustajaid ja nende kahjustuspilti;
- 3) arvestab kasutatavate taimekaitsevahendite kasutuskohtude ja teostab taimekaitsetöid, lähtudes tööohutusnõuetest;
- 4) ladustab ja käitleb taimekaitsevahendeid ja nende pakendeid, lähtudes õigusaktidest;
- 5) kasutab taimekaitsetööde tegemisel asjakohaseid isikukaitsevahendeid, tööriistu, masinaid ja seadmeid;
- 6) tunneb taimekaitsevahendite mürgisuse sümptomeid ja annab esmaabi oma pädevuse piires.

20. Kalmistu ja kalmu kujundus 1,5 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised kalmistukultuurist, kalmistu kujundamise põhimõtetest, kalmu kujundusest ning selle hooldusest.

Õpiväljundid:

Õpilane

- 1) omab ülevaadet Eesti kalmistukultuuri ajaloost;
- 2) mõistab kalmistute kujundamise põhimõtteid;
- 3) valib sobilikud materjalid ja taimed ning kujundab kalmu;
- 4) rajab kalmu;
- 5) hooldab kalmusid.

Spetsialiseerumised (moodulite nimetus ja maht): puuduvad

Õppekava kontaktisik

ees- ja perenimi:	Anu Käär
ametikoht:	Aianduse juhtõpetaja
telefon:	56214470
e-post:	anu.kaar@aianduskool.ee

Märkused: Moodulite rakendusavad asuvad kooli veebilehel www.aianduskool.ee/oppekavad